

SKRIVNOSTNI NOČNI SPREHAJALEC

(prizorček za sv. Miklavža)

Osebe: Mamica

Tonko, sin

Polona, hčerka

Grega, njen prijatelj

Maša, njuna prijateljica

(Soba; mamica sedi na stolu in plete. Iz zaodra se slišijo otroški glasovi.)

TONKO: Pa je!

GREGA: Ni, ga, ne!

POLONA: Pa je, saj sem ga lani sama videla. Pa še angeli in parkeljni so bili z njim.

GREGA: Moja mamica je rekla, da ga ni.

TONKO: Moja mamica pa pravi, da je!

MAMICA: Oh, ti otroci! Le kaj zopet imajo? Tako kričijo, da me kar ušesa bolijo. Tonko! Polona!

(Tonko, Polona in Grega pritečejo v sobo.)

TONKO in POLONA: Mamica, ali ne, da je?

GREGA (istočasno): Moja mamica je rekla, da ga ni!

MAMICA: Lepo vas prosim, ne vsi naenkrat! Prav ničesar ne razumem. Grega, koga ni?

GREGA: Moja mamica je rekla, da ni sv. Miklavža, Tonko in Polona pa trdita, da je. Kdo ima prav?

MAMICA: Prav imaš ti, Grega, ko praviš, da ni sv. Miklavža, prav imata pa tudi Tonko in Polona, ko pravita, da sv. Miklavž je.

VSİ TRIJE OTROCI: Tega pa ne razumemo.

MAMICA: Povsod tam, kjer sta dobrota in ljubezen, je tudi sv. Miklavž. Tam pa, kjer so ljudje sebični in trdosrčni, am sv. Miklavža ni. Pa tudi vsak izmed nas je lahko sv. Miklavž, samo če ima dobro in usmiljeno srce.

TONKO: Grega, ali si slišal? Vsak izmed nas je lahko Miklavž! Ali si predstavljaš, kako smešen Miklavž bi bila naša Polona, ko bi imela dolg zlat plašč, visoko zlato kapo in dolgo belo brado?

POLONA: Ti pa sploh ne bi bil za Miklavža! Pač pa bi bil imeniten parkelj. Zato pa so te hoteli lanske leto parkeljni vzeti s seboj!

TONKO: Pa se nisem nič bal. Ti si se pa ves čas cmerila in še k Miklavžu na oder nisi upala.

MAMICA: Nikar se zopet ne prepirajta! Drugič me raje bolje poslušajta! Rekla sem, da je Miklavž lahko vsak, ki ima dobro srce. Obleka ni prav nič važna. Ko je sv. Miklavž še živel na zemlji in je hodil zvečer po mestu in delil darove, tudi ni bil oblečen v škofovska oblačila, ampak je bil ogrnjen v temen plašč, da ga ljudje ne bi spoznali.

GREGA: Ali je sv. Miklavž kdaj živel na zemlji?

MAMICA: Seveda je.

GREGA: Tega pa nisem vedel in tudi tega nisem vedel, da je bil škof.

MAMICA: No, Tonko, pa ti povej, kje in kako je živel sv. Miklavž.

TONKO: Pozabil sem že.

MAMICA: Pa ti, Polona?

POLONA: Tudi jaz sem že čisto pozabila. Kar ti povej, mamica!

TONKO: Saj res, kar ti povej! Ti znaš tako lepo pripovedovati.

MAMICA: Tonko, prinesi mi tisto rdečo knjigo iz omare. Zgodbo o sv. Miklavžu vam bom prebrala.

OTROCI: (poskočijo) Imenitno!

TONKO: Takoj ti prinesem knjigo.

POLONA: Mamica, ali smem še po Mašo? Gotovo je spet sama doma. Kako se dolgočasi, ubožica! Pa tako rada posluša pavljice.

MAMICA: Kar pojdi, Polona!

(Polona odide)

MAMICA: Vidita, fanti, Polona je bila sedaj že malo podobna sv. Miklavžu. Čeprav je bila hudo radovedna, se je premagala in odšla po Mašo. Napravila je dobro delo in sv. Miklavž je bil gotovo vesel.

(Polona se vrne z Mašo.)

POLONA: Sem že nazaj.

MAŠA: Dober večer! Kako sem vesela, da je prišla Polona pome! Mamica je v službi, jaz pa sem sama doma. Kar strah me je. Temno je že pa... pred Miklavžem smo.

MAMICA: Pridnim otrokom se sv. Miklavža ni treba bati.

TONKO: Začni že vendar, mamica!

MAMICA: To kar vam bom sedaj prebrala, ni pravljica, ampak resnična zgodba. Bilo je pred tisoč pesto leti v deželi Likiji v Mali Aziji. Ob morski obali je sedel stari ribič Jakob in krpal ribiške mreže. "Pravim ti", je rekel svoji ženi Apoloniji, "ta Miklavž je pravi svetnik: kako strogo se posti in kako pobožen je! Pa vse razda revežem." "Res je", je zavzdihnila Apolonija, "samo, da se mu ne bi na morju kaj zgodilo." "Bodi mirna", ji je odgovoril Jakob, "njega bo že Bog varoval. Saj veš kako si je želel, da bi videl Sveto deželo, kjer je Gospod Jezus živel in umrl. Ali veš, kaj govorijo ljudje? Pravijo, da ga bodo izvolili za škofa." Tako sta se pogovarjala stari Jakob in njegova žena in vsak dan sta nestrpnost gledala proti pristanišču. Nekega dne pa se je na obzorju prikazala bela jadrnica. Ob ribiču Jakobu se je zbralo še mnogo ljudi. Vsi so čakali, da bo ladja pristala. Ko se je na krovu prikazal duhovnik Miklavž, so začeli vpiti: "Živijo naš novi škof!" Miklavž se je med množico komaj prerinil do svoje hišice, mornarji pa so ljudem pripovedovali, kaj so doživeli na poti v Sveto deželo: Nastal je strašen vihar, ladja bi se bila kmalu potopila. Ljudje so molili, trepetali in jokali. Takrat pa je stopil na krov duhovnik Miklavž. Vzdignil je roke proti nebu, molil in morje se je kmalu nato pomirilo." Saj smo rekli, da je Miklavž svetnik," so vpili ljudje, "takega potrebujemo za škofa." Miklavž se je upiral, a ljudi ni bilo mogoče pomiriti in Miklavž je postal škof v mestu Miri.

Tudi kot škof je živel sveto: molil je, se postil, pomagal revežem. Zvečer pa se je ogrnil v star plašč, da ga ne bi nihče spoznal in hodil po mestu, da bi videl, kaj delajo njegovi verniki. Rad je gledal skozi okna, kako molijo otroci večerno molitev. Srce mu je zaigralo od veselja in blagoslavljal jih je s posvečeno desnico. Če je naletel na kako revno hišico, je na skrivaj položil na okno sadje in sladkarije, s katerimi si je prej napolnil žepe.

Leta so minevala. Škof Miklavž je zvesto skrbel za svoje vernike. Otroci so ga z veseljem pričakovali in govorili: To je tisti, ki nam skozi okna nanosi darove. No, prišel je dan, ko je Bog poklical svojega zvestega služabnika k sebi. Vse mesto je jokalo, ko so ga nesli k večnemu počitku. Pozneje so njegovo telo prenesli v italijansko mesto Bari, kjer še danes počiva v cerkvi,

ki je njemu posvečena.

(Nekaj trenutkov vsi molčijo.)

MAŠA: Oh, škoda.

MAMICA: Kaj je škoda?

MAŠA: Škoda, da je sv. Miklavž umrl.

GREGA: Saj ni umrl. Povsod, kjer žive ljudje z dobrim in usmiljenim srcem, je tudi sv. Miklavž, ali ne?

MAMICA: Tako je. Zdaj pa dovolj o tem. Maša in Grega morata domov, pozno je že.

MAŠA: Polona, lepo te prosim, pojdi z menoj, strah me je!

GREGA: Jaz te bom pospremil, saj imam isto pot.

MAŠA: Ti? Čeprav sem ti včeraj pokazala jezik?

GREGA: To sem že pozabil. Pojdiva!

GREGA in MAŠA: Lahko noč!

MAMICA, TONKO in POLONA: Lako noč!

(Grega in Maša odideta.)

MAMICA: Otroka, jaz grem v kuhinjo pripravljat večerjo, vidva pa se lepo igrata. In nikar se spet ne prepirajta.

(Odide.)

POLONA: Veš, kaj sem se spomnila, Tonko? Maša nima nobenih barvic. Kar naprej si jih sposoja od mene. Pravi, da ji mamica sedaj ne more kupiti novih. Toliko denarja je morala dati za krompir in drva, da jima je ostalo komaj za hrano. Vzela bom iz hranilnika denar in kupila Maši barvice. Zavila jih bom v rdeč papir in jih položila na Miklavžev večer pred Mašina vrata. To bo vesela!

TONKO: Kaj naj napravim pa jaz? Nič denarja nimam v hranilniku.

POLONA: Saj ga tudi ne moreš imeti, saj ga sproti zapraviš, ko si kar naprej kupuješ čigumi in pomfri.

(Mamica pride k sobnim vratom in ju posluša. Tonko in Polona je ne opazita in se pogovarjata dalje.)

TONKO: Polona posodi mi 200 SIT, prav zares ti jih bom vrnil naslednji mesec.

POLONA: Kaj pa boš z denarjem?

TONKO: Poleg tvojega darila bom položil pred vrata še veliko čokolado.

MAMICA: (vstopi) Jaz pa bom dodala vrečko prave kave za Mašino mamico.

(Po cerkvi se počasi premika Miklavž.)

TONKO in POLONA: Sveti Miklvž! Sveti Miklavž!...

MIKLAVŽ: Jaz pa imam še vse polno igrač, sladkarij in drugih stvari za Mašo, njeno mamico, za vaju in za vse otroke tukaj.

MIKLAVŽ: (pride na oder) Jaz sem skrivnostni nočni sprehajalec, škof iz mesta Mire. Prišel sem k vam in k vsem tem otrokom v cerkvi, ker vem, da imate dobro srce. Kajti povsod, kjer vladata ljubezen in dobrota, tam je tudi sv. Miklavž. Tonko in Polona, vesel sem vaju. Ostanita vedno tako dobra! Darila za vaju sem pustil na vajinih posteljah, kar pojdita jih pogledat! Vas, otroci (pokaže na otroke v cerkvi), pa bom oddaril kar tu. Pridite!

(Tonko, Polona in mamica odidejo, na oder pa pridejo že angeli, parkeljni in začne se razdeljevanje daril.)